

Nr 226

Av herr **Jansson** i Benestad **m. fl.**, om vissa anslag till statens plantskolenämnd.

År 1945 beviljade riksdagen statsbidrag med 15 000 kronor till anordnande av kontroll över uppdragning och import av fruktträd och bärbuskar samt underlag till fruktträd och uppdrag åt lantbruksstyrelsen att utarbeta riktlinjer för verksamheten och utse ledamöter i en kontrollnämnd — statens plantskolenämnd — som under lantbruksstyrelsens överinseende skulle handha verksamheten i fråga. Alltsedan dess har plantskolenämnden erhållit ett årligt statsanslag av 15 000 kronor och har under denna tid kunnat bygga upp en någorlunda tillfredsställande kontroll av produktionen i de svenska plantskolorna. I årets statsverksproposition är anslaget icke upptaget.

Avsikten med kontrollverksamheten är i främsta rummet att tillförsäkra den köpande allmänheten, såväl yrkesmän som amatörer, ett gott utplanteringsmaterial och den fyller därför samma funktion inom frukt- och bärödling som frökontrollen för fröförökade växter. Då man vid frukt- och bärödling som regel får se resultatet av odlingen först åtskilliga år efter planteringen, när stora kostnader lagts ned på trädens och buskarnas skötsel under tillväxttiden, är det av så mycket större betydelse, att det utgångsmaterial, som kommit till användning, är ur odlingssynpunkt lämpligt, kvalitativt högvärdigt och sortäkta.

Det statliga bidraget har möjliggjort för nämnden att anställa en plantskoleinspektör, som regelbundet besöker de i kontrollen deltagande plantskolorna och kontrollerar sortäktighet, underlag, sundhetstillstånd m. m. och vid behov meddelar anvisningar beträffande lämpliga kulturåtgärder. Arbetet bedrivs i nära samarbete med statens växtskyddsanstalt, vars föreståndare är ledamot av plantskolenämnden. Till kontrollen anslutna plantskolor representerar numera omkring 70 procent av den totala fruktträdsproduktionen i landet.

Verksamheten finansieras genom dels det statliga anslaget av 15 000 kronor per år och dels genom kontrollavgifter, som inbetalas av de i kontrollen deltagande plantskolorna. De medel, som inflyter i form av kontrollavgifter, har undan för undan ökats dels genom att allt flera plantskolor anslutit sig till kontrollen och dels genom höjning av avgifterna och är efter senaste avgiftshöjningen i år uppe i ett årligt belopp av mellan 11 000 och 12 000 kronor. Att på en gång nu nämnvärt öka inkomsterna i form av kontrollavgifter är inte möjligt, och om statsbidraget indrages torde följden bli att plantskolenämndens verksamhet måste avvecklas.

Kontrollverksamheten är givetvis betydelsefull för plantskolorna, som därigenom får möjlighet att saluföra sina alster under viss officiell kontroll, men av ändå större betydelse är den för alla dem som köper plantskolealster. Dit hör inte blott yrkesmännen, som odlar frukt och bär, utan alla de många villa- och egnahemsägare, som planterar fruktträd och bärbuskar för husbehovsodling. I framtiden torde man få räkna med ett ännu friare utbyte av varor över gränserna. Det är då särskilt angeläget att effektiv kontroll upprätthålles dels av produktionen här i landet, som möjligen kan finna avsättning i vissa andra länder, och dels av importen, så att inte det saneringsarbete, som påbörjats av plantskolenämnden i fråga om sorter och grundstammar, blir spolierat. Enligt vår uppfattning är statens plantskolenämnds arbete av sådant allmänt intresse, att statsmakterna bör stödja detsamma, i synnerhet som det rör sig om ett relativt blygsamt belopp.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av nionde huvudtiteln måtte besluta

att till *Bidrag till plantskolekontroll* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1959

B. Fridolf Jansson
i Benestad

Rune Gustavsson
i Alvesta

Harald Johnsson
i Skoglösa